Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE UNIȚI-VĂ!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI

Anul XIX
Nr. 894
Vineri 14 aprilie 1967
4 pag. 25 bani

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI CULTURĂ

ȘTIRI

În munca de perfecționare a pregătirii lor profesionale, profesorii școlilor noastre atribuie un loc tot mai larg cercetării fenomenului pedagogic, lucrărilor originale cu caracter creator în acest domeniu. Pe această linie se înscrie și activitatea multor profesori de matematică și fizică din raionul Turnu Severin.

După cum ne scrie prof. **I. T. Schintee**, în rîndurile cadrelor didactice de specialitate din raion a stîrnit interes lucrarea colegului lor Petre Golumbeanu de la Liceul din Baia de Aramă, care prezintă unele elemente de modernizare a predării matematicii în clasele V—XI, referindu-se îndeosebi la predarea în mod intuitiv a noțiunii de mulțime de puncte pe o dreaptă și a noțiunii de interval. De asemenea, este apreciată lucrarea profesorului Dan Ionescu despre cîmpul electrostatic, lucrare care expune rezultatele unor cercetări personale în acest domeniu.

Este demnă de relevat și activitatea unor profesori din raion care au conceput și realizat unele materiale didactice originale. Așa sînt de pildă modelul de triunghi dreptunghic cu laturile și unghiurile reglabile, folosit pentru predarea cunoștințelor de trigonometrie la clasa a VII-a, modelul pentru demonstrarea proprietăților bisectoarei, modelul pentru demonstrarea proprietăților mediatoarei, grafometrul cu care se pot măsura unghiurile în plan orizontal și în plan vertical, altimetrul construit pe principiul asemănării triunghiurilor, destinat măsurării unor înălțimi inaccesibile etc.

◆

La Școala generală din Întorsura Buzăului a apărut primul număr al unei reviste literare editată cu mijloace locale, care oglindește preocupările cercului literar al elevilor.

În afară de versuri scrise de elevi, primul număr al revistei cuprinde o rubrică dedicată monografiei comunei, portretul unui rapsod popular local, maxime, proverbe etc. Una din rubrici este dedicată comentării unor greșeli care apar în compunerile elevilor.

În prezent se definitivează numărul 2 al revistei, urmînd ca pînă la sfîrșitul anului să apară încă un număr.

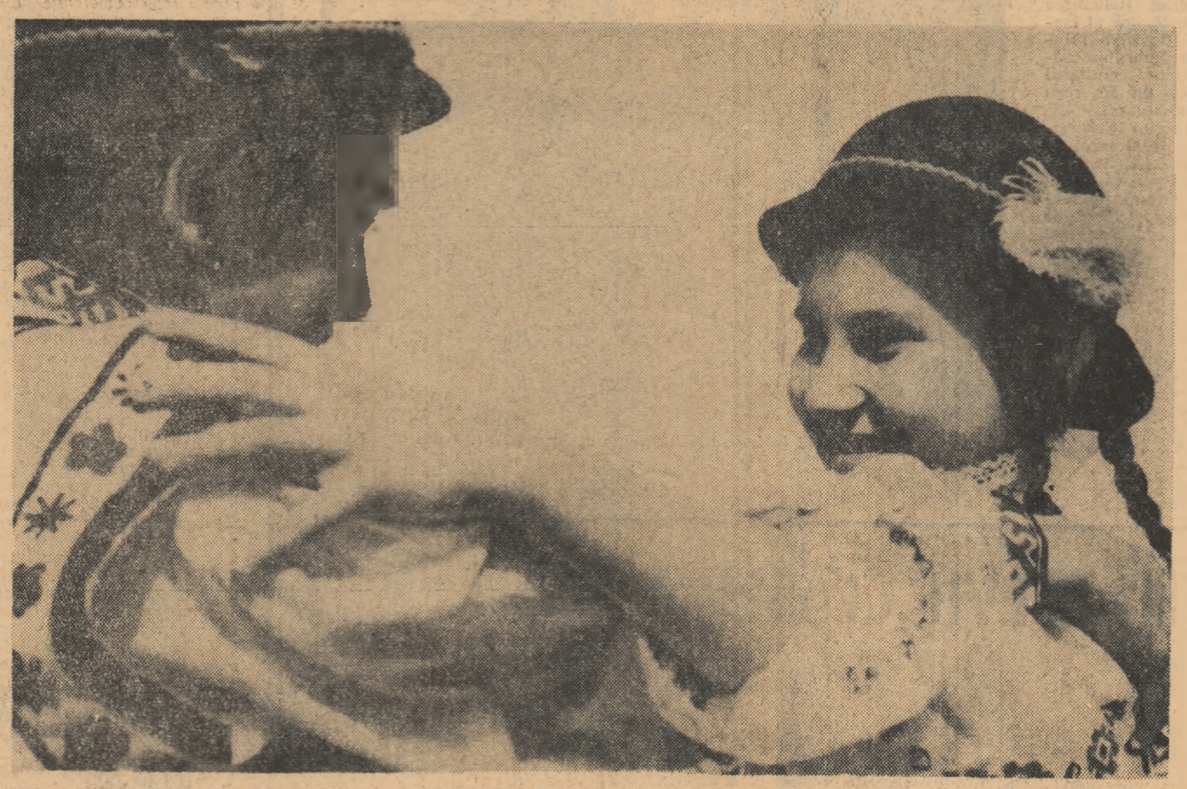

Rapsodie de primavara

Cum pregătiți elevii clasei a VIII-a pentru concursul de admitere?

S-a arătat adesea că probele ce alcătuiesc concursul de admitere în licee (teoretice sau de specialitate), precum și în școlile profesionale constituie **prima** verificare multilaterală cu caracter selectiv, **primul** prag de trecere pe o treaptă școlară superioară, **prima** definire a orizontului cultural al elevilor și a capacității lor de raționament în limitele unor rigori științifice.

Am subliniat caracterul prim al acestei verificări, lipsa ei de precedent în viața celor ce trebuie s-o înfrunte, pentru a socate mai bine în evidență importanța pe care o are buna ei pregătire. Este vorba aici, în primul rînd, de consolidarea cunoștințelor însușite de elevi, dar nu exclusiv de aceasta: intră în considerare și dezvoltarea capacităților de efort intensiv și de organizare a activității proprii, ca și o serie de factori psihologici și emoționali. În ce măsură este organizată, în funcție de acești parametri, pregătirea elevilor din clasa a VIII-a — iată tema discuției noastre cu cadre de conducere și profesori cu experiență bogată din școlile raionului 1 Mai.

Prima noastră întrebare:

Cum valorificați pe parcursul pregătirii concursului de admitere concluziile pe care le-ați tras în urma concursurilor din anii precedenți și observațiile privind nivelul actual al cunoștințelor elevilor?

Prof. **N. MOCANU**, șeful secției de învățămînt a raionului 1 Mai:

Încă în primul trimestru am pus la dispoziția școlilor un material de concluzii generale asupra concursurilor desfășurate în anul 1966. Arătînd laturile pozitive din pregătirea elevilor, materialul indica în același timp, în funcție de frecvența lor, principalele deficiențe ale acestei pregătiri. Se consemna în acest material de pildă că lucrările scrise la limba română au relevat destul de frecvent absența interpretării textului de literatură în dezvoltarea temelor de literatură și limitarea la simpla povestire, adesea greoaie, a subiectului; abundența de afirmații generale, de formulări și expresii memorate mecanic; bagajul sărac de cuvinte și expresii, care determină repetarea lor obositoare; lipsa deprinderii de a utiliza citate, mai ales în analiza operelor literare în versuri etc. De asemenea, s-au înregistrat confuzii în problemele de morfologie, de sintaxă, absența unui procedeu logic în efectuarea analizelor gramaticale, ortografie deficitară, neglijență în prezentarea lucrărilor. La matematică materialul evidenția o situație mai bună, subliniind îndeosebi pregătirea temeinică a candidaților de la unele școli din raion, cum sînt școlile generale nr. 31, nr. 39, nr. 41 sau liceele nr. 10 și nr. 12 și recomanda în continuare extinderea unor metode pozitive utilizate de profesorii care i-au pregătit pe acești candidați. În același timp însă materialul punea în gardă față de unele lipsuri care continuă să persiste în pregătirea la matematică: insuficienta deprindere de a aduce o expresie algebrică la forma cea mai simplă, așezarea defectuoasă în ecuație a datelor din probleme, necunoașterea regulilor descompunerii în factori etc. În funcție de principalele deficiențe semnalate am dat tuturor școlilor recomandările adecvate și am cerut inspectorilor secției noastre să urmărească continuu aplicarea lor.

Prof. **SAVIANA COSTIN**, directoarea Școlii generale nr. 25:

Nouă (și nu mă îndoiesc că și celorlalte școli din raion) materialul de

(Continuare în pag. a 2-a)

SIMPATICII „BĂIEȚI DEȘTEPȚI"

Au un farmec al lor și poate că tocmai din cauza asta scăpăm din vedere, cel mai adesea, latura aceea periculoasă, esențială și gravă. Beneficiind de o înfățișare agreabilă sau suplinind-o cînd le lipsește, prin umor, ei reușesc să ajungă cuceritori. Pentru că sînt deștepți. Fiind deștepți, sînt simpatici. Și fiind simpatici ne fac mai concilianți. Sînt, într-un fel, niște eroi, un gen anume de vedete ale vorbei de duh, ale actului-surpriză, ale abilității, ale capacității, de orientare, ale originalității, ale îndrăznelii. Refugiați aproape întotdeauna sub ocrotirea unui regim de privilegiați, la adăpostul căruia își pot permite libertăți îndeobște interzise muritorilor de rînd, ei își răsfață capriciile fanteziei și o închipuită, găunoasă superioritate.

În general tipul se cultivă individual și izolat, cîte unul, cel mult doi pe colectiv. Pentru că el trebuie să fie unicat, să se pună în evidență, să aibă un fond pe care să iasă, prin contrast, în relief.

„Băiatul deștept" are simțul acela particular care îl ajută să știe pînă unde „ține", și tot el știe cît și cînd și cum să împingă granița acestui „ține" cît mai departe. Dacă astăzi, cînd profesorul l-a întrebat: „De ce n-ai învățat, Popescule?", iar el a răspuns cu o candidă franchețe „Știu eu, tovarășe profesor?" toată lumea a rîs, în fruntea cu profesorul, înseamnă că data viitoare poate să meargă mai departe. Mîine va răspunde, ridicînd ștacheta: „Problema asta am lămurit-o ieri". Dacă iarăși o să „țină", poimîine o să explice naiv că a avut altceva „mai important" de făcut, sugerînd subtil că învățătura nu-i de loc un lucru important. Și așa mereu, din pas în pas, pînă la ultimele limite ale îngăduinței.

Am ales cu intenție cazul insolentului, pe care l-am exagerat, pentru ca să facem tipul mai evident. Dar ipostazele „băiatului deștept" sînt multiple și acoperă o gamă foarte variată. El dispune de multiple virtuți și de unica, fatală, servitute: virtțile lui nu sînt subordonate unui ideal generos, nu sînt supuse unei condiții etice. „Băiatul deștept" are spiritul suplu și agil, reflexe sensibile și vii, orientare sigură în timp și spațiu, prezență de spirit, raționament și reacție fulgerătoare. Aude perfect, vede perfect, înțelege perfect, știe să simtă primejdia, să se apere și să lovească. Ce folos de aceste splendide și excepționale însușiri? Ele toate slujesc să întrețină o banală existență mediocră.

„Băiatul deștept" crede că totul este „să te descurci". O mică înșelătorie care prinde și îmbată. Și altă înșelătorie, și alta. Și dintr-o dată viața îi pare atît de comodă, atît de ușoară! O plutire lină în curbe abile printre trunchii de fier ai principiilor. El nu-și dă seama însă că azi, la noi, ocolul e un drum care nu duce nicăieri, un drum care dă numai iluzia superiorității și asigură o forță de carton. O iluzie fascinantă și cu atît mai periculoasă.

Cum spuneam „băieții deștepți" se bucură de un regim anume. Destul de mulți dintre profesori îi privesc cu un surîs de condescendentă simpatie. Știu că se strecoară, că sînt păcălici, le cunosc și le trec cu vederea micile găinării morale și îi iau așa cum sînt pentru că sînt simpatici și, fiind simpatici, sînt dezarmanți. Ei nu vor nimic mai mult decît să fie simpatici și deștepți, pentru că nu înțeleg că ar putea fi de o mie de ori mai mult.

Ar putea totuși să înțeleagă. Și este foarte important să înțeleagă. Ceea ce înseamnă că, obligatoriu, simpatia trebuie înlocuită. Trebuie înlocuită cu intransigența!

O. BUZESCU

PROBLEME ACTUALE ALE ACTIVITĂȚII CU PIONIERII

În dezbaterea plenarei Consiliului Național al Organizației Pionierilor

Plenara Consiliului Național al Organizației Pionierilor din Republica Socialistă România, care a avut loc la începutul acestei luni, a dezbătut activitatea desfășurată în perioada noiembrie 1966 — martie 1967.

Darea de seamă prezentată cu acest prilej a arătat că preocuparea dominantă a Biroului Consiliului Național al Organizației Pionierilor, de la constituirea sa și pînă în prezent, a fost aceea de a pune în valoare noile condiții create prin reorganizarea mișcării pionierești, de a traduce în viață prețioasele îndrumări cuprinse în cuvîntarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., la Consfătuirea de constituire.

Au fost menționate măsurile luate pentru a promova în munca de activiști ai consiliilor și comandanți ai unităților și detașamentelor de pionieri cadre didactice cu o bună pregătire profesională și politică, pentru instruirea acestora, pentru orientarea activității consiliilor regionale, raionale și orășenești în conturarea unui stil de muncă adecvat scopului și naturii activității lor.

La București și Craiova s-au organizat consultații pentru directori și inspectori, iar în regiunile Ploiești, Brașov, Hunedoara și Banat schimburi de experiență pentru activiștii consiliilor. În scopul pregătirii viitoarelor cadre didactice în vederea conducerii activității cu pionierii și uteciștii, Consiliul Național, împreună cu Ministerul Învățămîntului și C.C. al U.T.C., a elaborat noua programă a prelegerilor cu această tematică din cadrul cursului de pedagogie generală.

Acordînd o deosebită însemnătate fundamentării științifice a activității pionierești, Consiliul Național a întreprins un sistem de măsuri menit să conducă la elaborarea unor studii și lucrări pedagogice, la generalizarea experienței pozitive în domeniul activității pionierești.

Împreună cu Ministerul Învățămîntului s-a trecut la elaborarea unui plan de lucrări și la crearea în cadrul Institutului de științe pedagogice a unui sector de cercetare profilat pe probleme educative.

Darea de seamă s-a referit apoi la contribuția pe care o aduce organizația pionierilor la stimularea interesului școlarilor pentru învățătură. S-a subliniat necesitatea ca activitatea pionierească să contribuie în mai mare măsură la stimularea interesului elevilor pentru învățătură. În legătură cu aceasta s-a acordat atenție rolului cercurilor pe materii, arătîndu-se că în ultima vreme se vădește tot mai mult interes pentru organizarea de cercuri tehnico-științifice.

Au fost formulate totodată și unele observații critice privind activitatea cercurilor. S-a arătat astfel că tematica unor cercuri este inadecvată vîrstei copiilor, că unele ședințe de cerc repetă lecții obișnuite din programa școlară sau se transformă în ore de meditație, iar în unele cercuri tehnice expunerile teoretice ocupă un loc prea mare în raport cu aplicațiile practice.

Trecînd la analiza activităților cultural-artistice darea de seamă a subliniat amploarea mare pe care acestea au luat-o în ultimul timp. S-a semnalat însă că în unele locuri se manifestă tendința ca pe prim plan să apară elementul spectaculos, neglijîndu-se caracterul de masă. Conținutul unor activități cultural-artistice este încă limitat și unilateral. Este necesar să se acorde o atenție sporită promovării în rîndurile pionierilor și școlarilor a interesului pentru teatru, muzica cultă, arte plastice, literatură etc.

Darea de seamă s-a referit apoi la probleme privind practicarea sporturilor și a turismului de către copii. Au fost relevate rezultatele pozitive ale unor concursuri sportive, ale unor excursii și drumeții etc. S-a arătat în același timp că trebuie să se desfășoare o acțiune largă pentru asigurarea de baze sportive simple, pentru antrenarea unui număr cît mai mare de pionieri și școlari la jocuri în aer liber, la activități sportive de masă. Cu sprijinul unor colective de specialiști urmează să fie revăzute regulamentele competițiilor școlare de masă în scopul unei mai bune coordonări cu cerințele procesului de învățămînt.

În vederea desfășurării eficiente a activităților din vacanța de vară, s-au elaborat măsuri comune cu Ministerul Învățămîntului și C.C. al U.T.C. pentru trimiterea copiilor în tabere diferențiate pe grupe de vîrstă. Luîndu-se în considerare experiența anilor anteriori, s-a apreciat că este potrivită demixtarea taberelor, începînd cu pionierii și elevii din clasa a V-a.

Darea de seamă a subliniat că trebuie găsite forme noi, cît mai eficiente pentru a dezvolta la copii dragostea față de munca fizică. Întreaga activitate pionierească este chemată să aducă o contribuție tot mai substanțială la educația morală, la cultivarea în rîndurile pionierilor și școlarilor a sentimentelor de cinste și demnitate, a mîndriei naționale și a respectului pentru tradițiile culturale și de luptă ale poporului nostru. Prin activități comune Organizația Pionierilor are mari posibilități pentru a dezvolta prietenia și frăția dintre copiii români și cei aparținînd naționalităților conlocuitoare.

În încheiere darea de seamă a atras atenția asupra necesității de a se îmbunătăți informarea școlarilor, prin mijloace adecvate vîrstei lor, în legătură cu cele mai importante evenimente politice din viața internă și internațională.

La plenară au luat cuvîntul numeroși participanți care au subliniat rezultatele bune obținute de Biroul Consiliului Național în îndrumarea activității pionierești, entuziasmul cu care învățătorii și profesorii participă la munca pionierească. În cadrul discuțiilor s-au făcut numeroase propuneri.

Profesorul **Vasile Popa**, președintele Consiliului Organizației Pionierilor din regiunea Cluj, profesorul **Pavel Bordan**, președintele Consiliului Organizației Pionierilor din regiunea Banat, profesorul **Herman Schmidt** din Sibiu, membru în Biroul Consiliului Național al Organizației Pionierilor, profesorul **Vladimir Botezatu**, președintele Consiliului Organizației Pionierilor din regiunea Ploiești, prof. **Vasile Ionescu**, președintele Consiliului Organizației Pionierilor din regiunea București, prof. **Puiu Filipescu**, președintele Consiliului Organizației Pionierilor din regiunea Iași, prof. **Florica Voiculescu**, comandant de unitate din Brăila, s-au referit în cuvîntul lor la activitățile organizate de consiliile regionale, raionale și orășenești pentru pregătirea comandanților de unități și detașamente, la necesitatea lărgirii schimburilor de experiență urmate de activități practice, la înlăturarea unor tendințe de înlocuire a muncii vii și concrete prin cereri exagerate de informări și statistici.

Mulți vorbitori au relevat interesul pionierilor pentru diferite manifestări cultural-artistice și sportive, întîlniri cu oameni de știință, scriitori etc. Totodată au propus ca în organizarea diferitelor acțiuni să fie consultați în mai mare măsură pionierii și să li se creeze în același timp posibilitatea unei participări și răspunderi directe la realizarea acestora, avîndu-se în vedere și necesitatea de a se evita atît supraîncărcarea pionierilor, cît și cea a comandanților. Referindu-se

(Continuare în pag. a 2-a)

ÎN ACEST NUMĂR:

Un luminat dascăl din secolul trecut — pag. 2
Căi de întărire a educației patriotice și moral-cetățenești a elevilor — pag. 3
Pe teme ale activității sindicale — pag. 4

Probleme ale școlii serale

CONDIȚIA SPECIFICĂ ȘI REFLEXUL EI ÎN PREDAREA ISTORIEI

Se știe că experiența de viață a elevilor care învață la cursurile serale și îndeosebi contactul lor permanent cu producția fac ca lecțiile ce li se țin să aibă o fizionomie oarecum diferită de cele de la cursurile de zi. Încă de la început trebuie însă subliniat că deosebirile nu afectează în esență structura lecției și că, în special, scopurile acesteia rămîn aceleași. Care sînt totuși deosebirile și cum se concretizează ele în practica de zi cu zi a profesorului? Voi răspunde la aceste întrebări pornind de la experiența pe care am dobîndit-o predînd elevilor de la seral istoria.

Elevii de la seral, în general, oameni legați direct de producție, participanți productivi la munca din întreprinderi, au o mai mare capacitate de înțelegere a rolului factorilor economici, sociali și politici în desfășurarea istoriei, pot pătrunde mai ușor legile dezvoltării societății. În plus, ei stăpînesc în mult mai largă măsură decît cei de la cursul de zi și unele noțiuni din domeniul istoriei care intervin în majoritatea lecțiilor de la această disciplină. Este vorba de noțiuni ca bunuri materiale, producție, lupta de clasă, revoluție, caracter progresist etc.

Aceste împrejurări determină o concepere diferită a lecției în primul rînd în ce privește modul cum trebuie organizat materialul ce urmează a fi predat. Raportul dintre problemele esențiale ale lecției și cele adiacente, dar necesare pentru înțelegerea celor dintîi, este desigur altul în cazul cunoașterii directe a acestora din urmă. De aceea cînd dozez materialul pe care urmează să-l prezint în clasă, rezerv mai puțin timp pentru explicarea noțiunilor cunoscute elevilor pentru ca să pot insista mai adînc asupra fenomenului istoric. Predînd de pildă la clasa a IX-a războaiele greco-persane, am dat o scurtă descriere a tabloului social, economic și politic al statelor implicate în conflict și am prezentat succint momentele esențiale din desfășurarea acestuia, dar m-am oprit pe larg asupra cauzalității războaielor, asupra împrejurărilor care au împiedicat statele grecești să formeze un front comun împotriva imperiului persan, asupra explicării caracterului drept al luptei grecilor împotriva agresorilor, asupra consecințelor războaielor greco-persane. Mi-a rămas astfel suficient timp pentru a reveni de mai multe ori asupra cunoștințelor noi transmise în timpul predării, așa ca elevii să și le însușească încă din clasă.

O altă problemă a predării la seral este legată de felul cum sînt antrenați elevii la discuții. Am pornit de la principiul metodic potrivit căruia cu cît este mai din plin folosită clasa în predare cu atît elevii înțeleg mai bine cunoștințele transmise. La seral activizarea elevilor în timpul predării este cu atît mai necesară cu cît în acest mod se înlătură stările de neatenție provocate de oboseala din cursul zilei. Unii profesori care lucrează la seral cred că activizarea se reduce la momentul verificării cunoștințelor sau al fixării lor. Nimic mai greșit. Elevii pot și trebuie să fie antrenați chiar și în timpul predării. Aceasta nu înseamnă, desigur, că se exclude expunerea sau că la toate lecțiile clasa este activizată pe tot parcursul orei. Sînt teme care se pretează mai puțin la o asemenea activitate. Majoritatea temelor, însă, sînt foarte indicate pentru a fi predate pe calea discuției cu elevii. O experiență de mulți ani la cursurile serale mi-a relevat faptul că elevii acestor cursuri au o gîndire logică, o putere de generalizare mai mare decît elevii de la cursul de zi, datorită experienței lor de viață care este cu mult mai întinsă. Ca urmare, pe baza discuțiilor purtate în clasă ei pot trage singuri concluzii cu privire la numeroase probleme. De exemplu, cunoscînd anumite fapte, elevii pot preciza singuri cauzele unor mișcări sociale, caracterul, importanța și urmările lor.

Folosesc mult, în învățămîntul seral, lecția de recapitulare. Avînd în vedere puținul timp liber de care dispun elevii noștri, organizez asemenea lecții după fiecare capitol important predat. La istoria antică, de pildă, am organizat repetări după capitolele „Orientul antic", „Grecia antică", „Roma antică". Astfel de lecții, la care nu intrăm în amănunte oferă elevilor posibilitatea de a privi încă o dată problemele cele mai importante ale dezvoltării societății într-o epocă dată.

În prezent pregătesc recapitularea finală, în cadrul căreia voi discuta cu elevii numai teme de sinteză. De exemplu la tema „Lupta de clasă în orînduirea sclavagistă" vom discuta următoarele aspecte: societatea sclavagistă, prima formă de orînduire bazată pe exploatare, caracterizarea claselor sociale din sclavagism și poziția lor în societate, antagonismele dintre ele, cauzele generale ale răscoalelor în sclavagism, diferite tipuri de răscoale (ținînd seama de timpul diferit de desfășurare și de loc), forțe participante, importanța istorică a răscoalelor în antichitate. La istoria evului mediu, una din temele de recapitulare finală va fi legată de cultura medievală. Aici voi urmări ca elevii să înțeleagă raportul legic și organic dintre bază și suprastructură. Astfel, cultura medievală tradiționalistă, închistată în forme rigide, mistice și scolastice, va fi explicată ca rezultat al slabului nivel de dezvoltare a tehnicii în feudalism, șerbirii în masă a țărănimii și ținerii ei în ignoranță. Cultura Renașterii va fi privită ca rezultat al apariției în cadrul economiei feudale a elementelor noului mod de producție capitalist, și a noi concepții despre lume și societate a burgheziei. Reliefarea în lecții a rolului hotărîtor al maselor populare în istorie, a rolului personalității, a factorilor economici, sociali, politici, culturali etc. va străbate ca un fir roșu toate lecțiile de recapitulare.

Sînt convins că laturile specifice ale predării la liceul seral nu se rezumă la determinările provocate de factorul timp, că există și o specificitate impusă de factori psihologici, sociologici etc. de care trebuie să se țină neapărat seama. Numai prin soluționarea științifică a acestei probleme profesorul de la liceul seral va reuși să valorifice potențele instructive și educative ale lecției.

Este timpul ca Editura didactică și pedagogică și Institutul de științe pedagogice să elaboreze și să editeze o metodică special dedicată învățămîntului seral.

Prof. PETRU POPESCU

Lecție recapitulativă în laboratorul fonetic al Liceului nr. 4 din Oradea.

Un luminat dascăl din secolul trecut

În toamna anului 1831 își începea existența la Brăila prima școală din acest oraș. Într-o adresă a Eforiei Școalelor, adresată mai tîrziu Marii Vornicii a Munteniei, se arată că cel care a contribuit „cu îndemnul și stăruirea spre înființarea zidirii ce se află astăzi clădită pentru școală" și, de aceea, „s-ar putea cu dreptul număra între fondatorii ei" [1]) a fost Ioan Penescu, una dintre personalitățile remarcabile ale Brăilei din prima jumătate a secolului trecut. Tot prin strădaniile sale, susținute de alți cărturari, s-a înființat la Brăila, în anul 1840, și o școală normală, pentru pregătirea învățătorilor de care aveau nevoie satele. De numele profesorului Penescu se leagă de asemenea înființarea primei școli comerciale românești. Ca o recunoștință a stăruințelor sale pentru propășirea învățămîntului, Eforia Școalelor îl numește în funcția de director și apoi de inspector școlar la Brăila.

Pedagog înzestrat cu bogate cunoștințe în domeniul istoriei, geografiei, economiei politice, Ioan Penescu și-a adus din plin aportul la educația tineretului. Urmărind îmbunătățirea programelor școlare în vigoare pe atunci, el căuta ca studiul istoriei, geografiei și economiei patriei să contribuie la „reformarea morală a generații întregi". Problemele de educație sînt abordate de el într-o legătură atît de strînsă cu problemele instrucției, încît pînă și manualul de aritmetică pe care l-a elaborat, intitulat „Cele patru lucrări de aritmetică cu numere întregi și cîteva sentenții morale", cuprinde importante reflecții cu privire la educația tineretului.

Penescu manifesta o grijă deosebită mai cu seamă pentru formarea morală a candidaților la titlul de învățător, insuflîndu-le dragostea pentru meserie și sentimentul probității profesionale. Adresîndu-se viitorilor învățători, el le spunea: „V-am arătat de mai multe ori scopul pentru care sînteți chemați și marea bucurie ce trebuie să simtă inimile dvs., că v-ați încredințat a fi cei dintîi luminători ai unor locuitori. Nu uitați dar că neamul așteaptă de la dvs. bune începuturi, spre a putea înainta cu înlesnire. Acestea vi se cer dragii mei și printr-însele vă veți nemuri în inimile strănepoților dvs." [2]) El îi îndemna pe viitorii învățători „să fie mereu în mijlocul copiilor, al părinților lor", să le vorbească „cu blîndețea și bunătatea adevăratului părinte".

Ioan Penescu a militat pentru un contact cît mai apropiat între școală și familie, organizînd numeroase întîlniri cu părinții elevilor din oraș, cărora le prezenta expuneri pe tema educației școlarilor, adoptînd o poziție critică față de atitudinea de desconsiderare a învățăturii din partea unor părinți, care, după ce fiii lor absolveau cîteva „clasuri", alergau să-i plaseze în diverse posturi de funcționari de stat. „Gem cancelariile, scria el, de mulțimea unor copii ce abia au învățat să citească și să scrie așteptînd să amplaseze locul cîte unui scriitor ce s-a înaintat, s-a scos sau a murit" [3]) Cum problema aceasta era legată și de caracterul aproape exclusiv teoretic al învățămîntului vremii, Ioan Penescu a militat cu toată energia pentru reformarea sistemului școlar din prima jumătate a secolului al XIX-lea. El a relevat caracterul ineficient al învățămîntului teoretic și a cerut forurilor în drept să introducă în planurile de studiu, alături de disciplinele teoretice, și obiecte cu caracter practic — economic. După opiniile sale, școala trebuie să corespundă nevoilor practice ale vieții, să fie un organism viu și folositor societății. Luînd atitudine față de prejudecățile care depreciau valoarea meseriei în viața socială, Penescu sublinia că, așa cum spune poporul, aceasta este o adevărată „brățară de aur".

Tocmai această poziție l-a făcut să susțină cu fermitate ideea înființării la Brăila a unei școli comerciale și să elaboreze pentru aceasta un plan de învățămînt, în care a inclus ca discipline de studiu fundamentale agricultura, economia, nautica etc. El își argumenta propunerea subliniind faptul că școala comercială și-ar avea pe deplin rostul la Brăila, unde „toate mișcările comerțului sînt dezvoltate" și, pe lîngă aceasta „fabricația corăbiilor, călătoria întrînsele în cîte un port străin, spre deprinderea ocîrmuirii din lăuntru a ei, poate înlesni prea mult practica științei nautice" [4]) Pe de altă parte, Penescu vedea în înființarea școlii respective izvorul de pregătire a unor cadre care să-i îndrume pe țărani în cultivarea științifică a pămîntului. Programul lui poate fi considerat astfel drept cel dintîi program de învățămînt practic — economic românesc. Ideile enunțate de Penescu au primit o apreciere favorabilă din partea lui M. Kogălniceanu, care a vorbit despre ele în revista „Dacia Literară".

Dînd curs năzuințelor sale de propășire a culturii românești, Ioan Penescu întemeiază în anul 1839 prima tipografie brăileană, din economiile realizate din salariul său de profesor. În același an înființează și ziarul „Mercur", una din primele publicații cu caracter economic din țara noastră, despre care M. Kogălniceanu scria că este „o foarte bună foaie, care-și îndeplinește cu scumpătate țelul propus". [5]) Tot în anul 1839 I. Penescu tipărește și gazeta „Economa română" sau „Jurnal pentru dame", cu profil social-educativ. Încă din primul număr al acesteia el caută să orienteze femeile pentru a da copiilor lor o creștere potrivită și militează pentru cuprinderea în școli a fetelor, combătînd ideea că ele nu au nevoie de educație intelectuală. „Mama — afirmă el — trebuie să fie bine informată ca să formeze bine pe copilul său". Mai tîrziu profesorul brăilean a publicat și un „Manual de economie casnică" destinat fetelor, iar în 1854 „Catehismul bunei creșteri a fetelor sau a datoriilor lor morale și sociale, ca fete, ca soațe și ca mame de familie".

În anul 1845 Ioan Penescu publică lucrarea intitulată: „Prințipuri de agricultură" dedicată, așa cum se arata în prefață, „tinerilor școlari, cu voia cinstitei Eforii a Scoalelor". Pentru perioada în care apare, lucrarea se înscrie ca una din contribuțiile cele mai însemnate pe linia introducerii unor metode științifice de muncă în agricultură. Reflectînd gîndirea înaintată a autorului, care se ridică împotriva practicilor empirice de cultivare a pămîntului, ea recomandă soluții în concordanță cu progresele științei și tehnicii.

Opera de cultură inițiată de Penescu la Brăila îl situează printre marii animatori culturali ai orașului. Aproape nici o mișcare culturală din Brăila din prima jumătate a secolului trecut nu s-a desfășurat fără aportul acestui luminat dascăl.

Conf. univ. C. MARINESCU
Institutul pedagogic Galați

[1]) I. Vîrtosu, „Ioan Penescu", Analele Brăilei, nr. 4—5—6 1929, pag. 51.
[2]) Ing. Gh. P. Marinescu, „Note la activitatea lui Penescu", Analele Brăilei, nr. 4 1930, pag. 33.
[3]) Ing. Gh. T. Marinescu, loc cit. pag. 29.
[4]) Ing. Gh. T. Marinescu, loc cit. pag. 30.
[5]) I. Vîrtosu, „Ioan Penescu, animator cultural al Brăilei în primii ani după 1829", tipografia „Oltenia", București 1931, pag. 12.

CUM PREGĂTIȚI ELEVII CLASEI A VIII-A

(Urmare din pag. 1)

concluzii pe care ni l-a pus la îndemînă secția de învățămînt ne-a fost de un real folos în orientarea generală a pregătirii elevilor pentru concursurile de admitere. În același timp, pentru a da acestei pregătiri un caracter diferențiat, în funcție de situația concretă din școala noastră, am cerut profesorilor de limba română, matematică și istorie să organizeze sondaje. Rezultatele lor, coroborate cu concluziile din materialul secției de învățămînt, ne-au arătat destul de precis încotro trebuie să ne îndreptăm atenția. De pildă, constatîndu-se slaba deprindere a elevilor de a utiliza un plan de expunere, am hotărît, împreună cu profesorii de limba română, să se insiste asupra modului cum se alcătuiește planul unor analize literare.

La istorie, unde s-a constatat că elevii se mulțumesc în general să rețină date și fapte, recapitularea pune în evidență esența fenomenelor studiate urmărind să-i obișnuiască pe elevi să sesizeze raporturile de cauzalitate, de condiționare reciprocă. În sfîrșit la matematică, tot în funcție de constatările făcute prin lucrările de sondaj, centrul de greutate al pregătirii îl constituie problemele de descompunere a polinoamelor în factori, definirea și execuția grafică corectă a figurilor geometrice etc. Bineînțeles că tematica recapitulării este individualizată conform nivelului pregătirii fiecărei clase, căpătînd o specificitate deosebită acum în ultimul trimestru, cînd am intrat în etapa finisării pregătirilor.

Pe ce probleme ați considerat necesar să puneți accentul în această ultimă etapă de pregătire și ce acțiuni concrete se efectuează în acest scop? — i-am întrebat pe interlocutorii noștri.

Prof. **DANA VOINEA-VASILIU**, Școala generală nr. 23:

Mai întîi, foarte pe scurt, despre felul cum am conceput acțiunea de pregătire. Accentul acesteia cade nu pe orele speciale de pregătire, desfășurate în afara orarului propriu-zis și nici pe lecțiile de recapitulare finală, care prin forța împrejurărilor sînt destul de puține la număr, ci pe activitatea continuă care are loc paralel cu predarea curentă. Modalitatea folosită este, în general, următoarea: la fiecare lecție din manualul de clasa a VIII-a, după predarea lecturii și analiza ei completă, revăd cu elevii lecturile din opera scriitorului respectiv, studiate în clasele V—VII. Apoi, pe baza unor planuri alcătuite în clasă, am cerut elevilor, dîndu-le termene de 2—3 săptămîni, să alcătuiască compuneri de sinteză cu privire la principalii scriitori studiați. Cîteva dintre aceste compuneri se citesc în clasă și sînt discutate cu toți elevii. La gramatică, ținînd seama de faptul că se predă concentric, am pornit chiar de la prima lecție la analiza gramaticală completă a textului, predînd ca lecție nouă numai materialul necunoscut în clasele precedente.

Atît la lecțiile curente cît și în pregătirea specială pun accentul pe munca individuală. De exemplu, dictez întregii clase un text care este analizat întîi pe caiete, individual, de fiecare elev în parte și numai după aceea îl transcriem pe tablă și se discută cu întreaga clasă.

La recapitularea finală voi relua materialul literar predat, urmărind în special mai buna cunoaștere a noțiunilor de teorie literară. Vom discuta astfel despre baladă și voi analiza cu elevii una din baladele studiate de ei, vom trece în revistă modurile de expunere literară etc. Voi formula de asemenea cîteva subiecte de sinteză care să cuprindă o parte mai mare din materie. De exemplu, voi trata tema „Eroismul poporului nostru în lupta pentru libertate națională și socială reflectat în operele studiate".

Prof. **GHEORGHE STOIȚESCU**, Școala generală nr. 41:

Acum, în pregătirea viitorilor absolvenți ai clasei a VIII-a pentru concursurile de admitere în școli de grad superior, profităm mult de pe urma faptului că în școala noastră s-a asigurat continuitatea muncii profesorilor la aceeași clasă. În felul acesta, ca profesor de matematică, am putut să insist, încă din clasa a V-a, asupra chestiunilor menite să înlesnească înțelegerea materiei din programa clasei a VIII-a. Am rezolvat de exemplu cu elevii mei, în anii anteriori, exerciții în care se cerea aflarea celui mai mic multiplu comun și a celui mai mare divizor comun, operații cu fracții ordinare, aplicații la proporții și în special la proporții derivate, am utilizat metoda grafică și metodele algebrice de rezolvare a problemelor. În construcțiile cu rigla și compasul, am stăruit asupra relațiilor metrice în triunghi și am efectuat probleme de arii și volume. Ca urmare, recapitularea cunoștințelor în vederea concursului se desfășoară pe o bază mult mai solidă.

Prof. **ELENA ROIU**, Școala generală nr. 25:

În ce mă privește, pun un accent deosebit pe pregătirea diferențiată a elevilor. Prin lucrările de sondaj date anterior, ca și pe baza observațiilor din timpul orelor, am o evidență destul de exactă a lacunelor din cunoștințele fiecărui elev. Am formulat de aceea, pe lîngă temele de recapitulare destinate majorității elevilor, și teme speciale pentru elevii cu un nivel mai scăzut de cunoștințe, ajutîndu-i astfel să ajungă treptat la nivelul celorlalți. O dată realizată această sarcină, voi putea lucra uniform, la lecțiile de recapitulare finală, cu întreaga clasă.

Prof. **LIVIU MUSCULIU**, Școala generală nr. 28:

La istorie se ridică cu acuitate problema timpului extrem de limitat afectat unui material vast, deosebit de important pentru cultura și educarea elevilor. Ținînd seama de aceste condiții am pornit de la început cu o schemă de plan anuală pentru a realiza o planificare calendaristică judicioasă. Astfel, fiecare lecție de istorie a constituit, prin toate verigile ei, un moment în pregătirea pentru concurs. Mai mult decît la celelalte clase, am stăruit la clasa viitorilor absolvenți asupra formulării răspunsurilor, asupra sistematizării ideilor și asupra exprimării clare, curgătoare, succinte.

Un aport însemnat la pregătirea pentru concurs l-au constituit lecțiile de repetare din cursul anului care au ajutat pe elevi să-și formeze o privire de ansamblu asupra unor momente de mare importanță din istoria patriei. Astfel, în legătură cu tema „Formarea statului național român" am recomandat elevilor să revadă și lecțiile referitoare la unirea realizată de Mihai Viteazul, la politica de alianță și unire a domnitorilor din secolul al XVII-lea, la problema unirii văzută de Tudor Vladimirescu și de conducătorii revoluției de la 1848 din Moldova, Muntenia și Transilvania. În legătură cu răscoala țăranilor din 1907 le-am recomandat să revadă toate lecțiile privitoare la răscoalele țărănești anterioare.

Ultima întrebare pe care am pus-o participanților la discuția noastră a fost:

Ce sprijin considerați că ați putea primi în perioada care ne mai desparte de concursurile de admitere și ce măsuri propuneți să se ia în această direcție ?

Prof. **GH. STOIȚESCU**:

Am simți nevoia unei culegeri de probleme la nivelul programei în vigoare. Din păcate, însă, o asemenea culegere încă nu s-a editat, iar culegerea alcătuită de Ionescu Țiu — care de altfel nici nu se mai găsește în librării — pare să cuprindă mai mult probleme de olimpiadă decît pentru examene curente.

Prof. **DANA VOINEA-VASILIU**:

Ar fi foarte binevenite unele indicații mai ample în legătură cu metodica desfășurării concursului. Am în vedere, mai ales, criteriile de notare, în scopul înlăturării decalajelor foarte mari care s-au vădit în anii trecuți în acest domeniu.

Prof. **LIVIU MUSCULIU**:

În ce privește componența comisiilor de examinare cred că ar fi indicat să se țină seama de dezideratul unanim ca membrii acestora să fie, în mod obligatoriu, profesori care predau la clasele a VIII-a, iar formularea și conținutul întrebărilor să nu difere prea mult de la o școală la alta, astfel încît să se poată ajunge la o unitate de cerințe și de apreciere a cunoștințelor candidaților.

PROBLEME ACTUALE ALE ACTIVITĂȚII CU PIONIERII

(Urmare din pag. 1)

la concursurile pentru pionieri, vorbitorii au propus ca acestea să se desfășoare gradat în tot cursul anului, pentru a nu pune pe copii în situația să facă mari eforturi numai într-o anumită perioadă a anului.

Prof. univ. **V. Pavelcu**, de la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași, a subliniat necesitatea intensificării activității de cercetare a psihologiei copilului pentru a se asigura muncii educative o solidă bază științifică, pentru a se lua într-o mai largă măsură în considerare, în organizarea acțiunilor pionierești, particularitățile de vîrstă. În acest sens vorbitorul a apreciat măsurile care au fost luate de Consiliul Național pentru organizarea vacanței de vară pe grupe de vîrstă. Totodată, el s-a referit la necesitatea de a face înțeleasă copiilor problema relațiilor de prietenie bazate pe respect și comportare corectă, colegială, pe sentimente de stimă reciprocă. Scriitorii **Constantin Chiriță** și **Costache Anton**, compozitorul **Dumitru Stancu**, **Lucia Olteanu**, redactor șef al revistei „Cravata Roșie", au relevat rolul important al creației artistice, al televiziunii și radioului, al presei pionierești în educarea tinerei generații. Ocupîndu-se în continuare de unele forme ale muncii extrașcolare, ei au cerut să se înlăture caracterul formal al unora dintre întîlnirile pionierilor cu scriitorii, să se asigure o mai mare eficiență educativă emisiunilor de la radio și televiziune etc. De asemenea, au făcut o serie de propuneri privind îmbunătățirea profilului și conținutului presei pentru copii.

Luînd cuvîntul în cadrul lucrărilor plenarei, tov. **Ion Teoreanu**, membru supleant al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, șeful secției învățămînt a C.C. al P.C.R., apreciind activitatea depusă pînă în prezent de Biroul Consiliului Național, a subliniat totodată necesitatea îmbunătățirii în continuare a muncii cu pionierii și școlarii, pentru realizarea sarcinilor stabilite de partid privind instruirea și educarea tinerei generații.

Încheind lucrările plenarei, conf. univ. **Traian Pop**, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, a subliniat că marile sarcini ale activității pionierești pot fi realizate cu succes numai antrenînd la rezolvarea lor întregul corp didactic, familia, ca și alți factori ai vieții sociale și culturale.

Mulțumind participanților la discuții pentru sugestiile și propunerile pe care le-au făcut, vorbitorul i-a asigurat că acestea vor fi studiate cu atenție și că se va ține seama de ele în activitatea de viitor.

În asentimentul tuturor participanților la plenară, vorbitorul a exprimat profunda recunoștință pentru îndrumările date de conducerea partidului ca și angajamentul de a nu precupeți nimic pentru a traduce în viață indicațiile prețioase cuprinse în cuvîntarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., la Conferința de constituire a Consiliului Național al Organizației Pionierilor.

Plenara a adoptat măsuri privind organizarea „Zilei pionierilor", pregătirea și desfășurarea vacanței de vară a anului școlar 1966—1967, îmbunătățirea presei destinate pionierilor și școlarilor, precum și unele măsuri organizatorice.

RELIEF pe negativ

Difuzori ne-voluntari

De cîte ori se găsește în pană de spectatori Teatrul de Stat din Constanța recurge, cu concursul unor organe locale, la o soluție salvatoare: elevii și părinții acestora. Misiunea de „lămuritori" și difuzori revine profesorilor.

Interesant e că la spectacolele la care școlile însesi, din motive educative, doresc să procure bilete (de pildă la „Io, Mircea Voevod") teatrul răspunde că nu se poate mai devreme de cîțiva ani, deoarece „are sălile pline". Pînă atunci elevii să aștepte și așteptînd să vizioneze spectacolele „fără spectatori". Iar profesorii să-i „lămurească", să încaseze banii pe bilete, să-i ducă la agenția teatrului.

Pentru a le ușura munca, propunem să li se cumpere și cîte o tașcă.

Ca să nu uite

Recent, șeful secției de învățămînt din raionul Răcari, Gheorghe Părnuș, însoțit de inspectorul Marin Diaconu, au controlat Școala generală din Tamaș. Ei au apreciat, după un control „riguros", că nivelul de cunoștințe al elevilor este corespunzător cerințelor programei școlare. Pe baza acestei constatări s-au dat desigur și îndrumările.

Curînd după această inspecție, secția de învățămînt regională constată că, dimpotrivă, nivelul de cunoștințe al elevilor de la Școala generală din Tamaș este sub cerințele programei. O astfel de constatare a cerut, firește, o cercetare a cauzelor și, în funcție de ele, cu totul alte îndrumări.

Aceste îndrumări s-au și dat. Se așteaptă însă și o „îndrumare" pentru îndrumătorii raionali. Una pe care să n-o uite.

CĂI DE ÎNTĂRIRE A EDUCAȚIEI PATRIOTICE ȘI MORAL CETĂȚENEȘTI A ELEVILOR

— Simpozionul cadrelor didactice din Brașov —

Acordînd o atenție majoră înaltelor cerințe formulate de activitatea pusă în slujba făuririi conștiinței socialiste a tinerei generații, secția de învățămînt a regiunii Brașov a organizat recent, sub îndrumarea Comitetului regional al P.C.R., un simpozion cu tema „Educația patriotică și moral-cetățenească a elevilor". La simpozion au participat reprezentanți ai Ministerului Învățămîntului, ai organelor locale de partid și de stat, precum și peste 800 de învățători și profesori din școlile regiunii.

Deschizînd lucrările simpozionului, tov. **Gheorghe Pană**, prim secretar al Comitetului regional Brașov al P.C.R., a scos în evidență obiectivele importante urmărite prin organizarea acestei acțiuni, concepută ca o tribună a schimbului de experiență în vederea generalizării celor mai eficiente forme de educare patriotică și cetățenească a elevilor.

În continuare prof. **Angela Popa**, șefa secției de învățămînt a regiunii Brașov, a prezentat referatul „Educația patriotică și moral cetățenească a elevilor". Evidențiind corelația strînsă existentă între cultivarea sentimentelor patriotice și formarea calităților morale care completează și consolidează sentimentul patriotic, referatul a arătat că secția regională de învățămînt, în colaborare cu Consiliul regional al Organizației Pionierilor și Comitetul regional U.T.C. au orientat cadrele didactice, comandanții de pionieri și secretarii U.T.C. din școli spre organizarea unor acțiuni concrete în vederea educării elevilor. De asemenea, au fost organizate în fiecare raion consfătuiri cu diriginții, la care s-au stabilit măsuri pentru adîncirea muncii educative.

Subliniind faptul că rolul preponderent în întreaga muncă de educare patriotică îl are activitatea profesorului la lecții, referatul a relevat valoarea educativă a lecțiilor unor cadre didactice care pun accent pe latura afectivă a predării, pe expresivitatea acesteia, pe capacitățile ei de a-i captiva pe copii, convingîndu-i și oferindu-le momente de adîncă trăire emoțională. Experiența pozitivă a unor profesori prezentată în cuprinsul referatului a dovedit bogatele resurse educative ale lecțiilor, a evidențiat contribuția acestora la cultivarea sentimentelor patriotice. Astfel de resurse le reprezintă, de pildă, popularizarea marilor realizări dobîndite în regiunea natală și în întreaga țară în anii puterii populare, utilizarea largă în predare a materialelor de arhivă, a folclorului local etc. Așa cum s-a arătat în darea de semă, a contribuit mult la educarea patriotică și moral-cetățenească a elevilor și activitatea unor diriginți care au împletit strîns munca pentru mobilizarea elevilor la îndeplinirea sarcinii lor principale — învățătura — cu formarea profilului lor etic.

În anul școlar curent, în școlile regiunii Brașov s-a statornicit o colaborare strînsă între colectivele didactice și comandanții de pionieri. Ca urmare a acestei colaborări, la multe școli, cum sînt, de exemplu, Liceul din Tg. Secuiesc, Liceul nr. 1 din Sibiu etc. s-a îmbunătățit activitatea cercurilor de elevi, care și-au întărit contribuția la educarea patriotică a copiilor. Un aport însemnat pe această linie îl aduc și activitățile cultural-artistice organizate cu pionierii, vizitele în producție, la muzee, la casele memoriale, întîlnirile cu activiști de partid și de stat, cu muncitori fruntași, oameni de știință și artă, sărbătorirea zilelor festive etc.

Majoritatea directorilor de școli din regiune — s-a arătat în referat — acordă o deosebită atenție îndrumării muncii educative, coordonării ei. Mai există însă unii directori (de pildă la școlile generale din Archita, Hoghila, Teliu), care lasă pe al doilea plan problemele acestei munci, ceea ce se reflectă negativ asupra comportării unor elevi.

Subliniind în încheiere importanța sarcinilor școlii în domeniul educării patriotice și moral cetățenești a elevilor, referatul a chemat cadrele didactice la o cît mai bună îndeplinire a acestor sarcini.

În continuarea lucrărilor simpozionului au avut loc, în ședințe plenare și pe secții, discuții care au oferit participanților prilejul de a-și comunica experiența și de a face propuneri. Astfel, prof. **Vasile Barna**, de la Liceul nr. 1 din Mediaș, a arătat în cuvîntul său cum sînt folosite în activitatea educativă tradițiile valoroase ale acestui liceu. În același timp, el a propus ca filmotecile regionale să fie înzestrate cu filme documentare care se referă la trecutul patriei ca și la realizările actuale ale poporului. Deosebit de necesare ar fi în special documentarele realizate în urma vizitelor făcute de conducătorii de partid și de stat în regiunile țării. Mai mulți profesori, printre care **Emilia Milicescu** de la I.P.C.D. Brașov, **Mircea Bălțescu** de la Liceul nr. 1 din Brașov, **Irina Czompo**, de la Școala generală nr. 1 din Tg. Secuiesc, **Paraschiva Csiki**, de la Liceul nr. 1 din Sf. Gheorghe, **Ion Moldovan**, de la Liceul nr. 2 din Mediaș, vorbind despre contribuția pe care o aduc lecțiile de limba și literatura română și de istorie la educarea patriotică a elevilor, au cerut ca în manualele de istorie să fie introduse mai multe lecții despre cultura și arta poporului nostru. Vorbind despre caracterul științific pe care trebuie să-l aibă munca educativă, prof. **Septimia Iacob**, de la Școala generală nr. 1 din Sibiu, a cerut să se extindă cercetările cu privire la formele și acțiunile care influențează în mod pozitiv formarea trăsăturilor morale și de caracter ale elevilor. Prof. **I. Bălușescu**, directorul Liceului economic nr. 2 din Brașov, a propus să se creeze forme de pregătire psihopedagogică a profesorilor care predau obiectele de profil în liceele de specialitate. Tov. **Rodica Toma**, secretară a Comitetului regional U.T.C. Brașov, s-a referit la contribuția organizațiilor U.T.C. din școli în educarea patriotică și moral-cetățenească a elevilor, iar prof. **Horațiu Tacu**, vicepreședinte al Consiliului regional al Organizației Pionierilor, a vorbit despre aportul muncii pionierești la întărirea eficienței întregii activități educative.

Simpozionul organizat de secția de învățămînt a regiunii Brașov a constituit, după cum a subliniat în cuvîntul de încheiere a lucrărilor tov. **Nicolae Gavrilescu**, secretar al Comitetului regional P.C.R., un amplu prilej de valorificare a experienței pozitive, de stabilire a căilor menite să asigure desfășurarea în condiții tot mai bune a muncii de educare patriotică și moral-cetățenească a elevilor.

ACTIVITATEA METODICĂ ÎN ȘCOLILE SPECIALE

Profesorii care lucrează în învățămîntul special, în cadrul căruia realizarea compensării funcționale cere metode și procedee de lucru diferențiate în raport cu particularitățile și gradul deficienței elevilor, cu vîrsta acestora, cu etapa procesului educațional etc., trebuie să stăpînească o pregătire multilaterală, sistematică, rezultat al unor îndelungate acumulări, în cursul cărora cultura generală și de specialitate se lărgește în însuși procesul exersării profesiunii și paralel cu aceasta. În dobîndirea unei asemenea pregătiri un rol de seamă revine activităților metodice organizate în școală.

Ca și în învățămîntul de masă, formele de bază ale activității metodice din învățămîntul special sînt comisiile metodice și cercul pedagogic. În afara acestora, aproape la fiecare categorie de școli apar cercuri în cadrul cărora sînt discutate unele probleme de strictă specialitate. Un asemenea cerc, instituit în tradiția școlilor pentru copii cu deficiențe de auz, este, de pildă, cercul de ortofonie, în care se analizează unele aspecte teoretice și practice ale procesului demutizării.

În general, la stabilirea formelor de activitate metodică, în majoritatea școlilor pentru copiii deficienți se ține seama de condițiile concrete de funcționare. Bunăoară, la școlile nou înființate sau cu efective mici de elevi se organizează o comisie metodică pentru disciplinele de bază, o comisie a profesorilor diriginți și una a educatorilor. La școlile mai mari, în afara comisiilor metodice pentru obiecte ca limba română și matematică, funcționează și unele comisii pentru obiecte înrudite — cu conținut realist-practic, de educație estetică etc.

Deoarece, de regulă, într-un raion nu funcționează mai multe școli pentru aceeași categorie de deficienți, cercul pedagogic se organizează la nivelul fiecărei școli. Această organizare, diferită față de cea din învățămîntul de masă, este justificată, de altfel, de numeroși alți factori, între care amintim clasele cu care funcționează școala, omogenitatea colectivelor de elevi, vechimea cadrelor didactice în învățămîntul special, experiența acestora.

În unele raioane s-a încercat antrenarea cadrelor didactice din școlile speciale la unele activități metodice din învățămîntul de masă, fără însă a se da pretutindeni atenția cuvenită alegerii temelor la dezbaterea cărora aceștia sînt invitați să participe. Schimbul de păreri între cadrele didactice din învățămîntul special și cele din învățămîntul de masă ar fi de un real folos dacă problematica discuțiilor ar interesa în egală măsură atît pe unele cît și pe celelalte. Așa, de exemplu, pentru învățătorii și profesorii din școala generală ar fi interesante unele informații asupra particularităților copiilor cu un anumit grad de deficiență senzorială sau psihică, pentru a putea depista și orienta acești copii către instituțiile specializate. Pentru defectologi ar fi deosebit de utilă studierea unor aspecte metodice ale formării deprinderilor de exprimare orală și scrisă la elevii din clasele mici ale școlii generale, pentru a le valorifica într-o formă adaptată. Unele inițiative în sensul corelării tematicilor au fost luate la Sibiu, Cluj, Craiova, Satu Mare și București.

Activitățile metodice comune, valoroase în anumite condiții, nu pot, desigur, să înlocuiască pe cele *organizate în cadrul fiecărei școli speciale*, activități care asigură dezbaterea în mod competent a problemelor generale și speciale ale procesului instruirii și educării elevilor cu deficiențe. În condițiile dezvoltării rejelei de școli speciale, aceste activități au și sarcina inițierii profesionale a defectologilor începători, proveniți în majoritatea lor din învățămîntul general. În cadrul activităților amintite defectologii cu mai multă experiență fac expuneri și demonstrații în legătură cu planificarea muncii, cu pregătirea lecțiilor etc.

Una din formele activității metodice din școlile speciale care antrenează colective largi de defectologi din școli diferite este *schimbul de experiență între unitățile școlare pentru aceleași categorii de deficienți*. Practica a dovedit că eficiența schimburilor de experiență este condiționată de respectarea anumitor cerințe, între care planificarea acțiunii de la începutul anului școlar, precizarea obiectivelor urmărite, repartizarea unor sarcini precise pe membrii colectivului care participă la schimbul de experiență, analiza rezultatelor schimbului de experiență și luarea unor hotărîri.

Pentru a da rezultatele așteptate, activitatea metodică trebuie concentrată asupra temelor concrete care decurg din necesitățile imediate și de perspectivă ale practicii școlare curente. Astfel de teme sînt, de pildă, inițierea și preorientarea profesională a unor categorii de copii cu deficiențe (debili mintali, nevăzători, surzi), formarea vorbirii după principiul comunicării verbale la copiii cu deficiențe auditiv-verbale, copii surzi, copii hipoacuzici etc. Alături de temele care reflectă în primul rînd preocupările colectivului de defectologi din fiecare școală, este bine ca în cadrul comisiilor metodice și al cercului pedagogic să se dezbată periodic și teme majore, care răspund unor necesități imediate ale dezvoltării întregului învățămînt special. O asemenea temă este, de exemplu, determinarea conținutului programelor școlare în raport cu programele școlii generale, cu posibilitățile de învățare ale elevilor cu deficiențe și perspectivele orientării lor profesionale. În prezent această temă este dezbătută de colectivele didactice din majoritatea școlilor speciale, defectologii cu experiență dovedind un deosebit interes pentru analiza proiectelor de programă supuse discuțiilor.

Dată fiind importanța activităților metodice pentru perfecționarea continuă a procesului de instruire diferențiată a copiilor cu deficiențe și pentru pregătirea cadrelor didactice din învățămîntul special la nivelul cerințelor defectologiei moderne, este necesar ca acestor activități să li se asigure un conținut adecvat și forme cît mai variate. Între altele, considerăm că ar fi indicat să se accentueze diversificarea formelor de activitate pentru aprofundarea diferitelor elemente specifice. Această cerință s-ar putea concretiza prin înființarea unor cercuri în cadrul cărora să se trateze probleme în legătură cu corectarea defectelor de vorbire (la elevii debili mintali), orientarea în spațiu (la elevii nevăzători), folosirea aparaturii audio-vizuale specifice (la elevii hipoacuzici, ambliopi și surzi) etc.

Avînd în vedere complexitatea procesului educational la elevii deficienți, ca și necesitatea de individualizare a învățămîntului special se impune a fi stimulate mai larg inițiativele valoroase ale defectologilor și valorificarea în practica școlară a rezultatelor pozitive din activitatea acestora.

ALEX. CARAMAN
ALEX. CIORNENSCHI

FOILETON

SĂ PUN PRINSOARE CU TIVISOC ȘI TIVISMOC?

De ce n-aș recunoaște că de multe ori, în dispute mai vechi cu Tivisoc și Tivismoc eu am fost cel care — cum se zice — „am rămas de căruță". Acești năzdrăvani feciori olteni ai lui Păcală, tare isteți și buni de gură, plăsmuiți de Moș Plopșor, le știu pe toate și ți le spun cînd ți-e lumea mai dragă. Mai an mi-au tras o păcăleală strașnică, de m-am jurat că nu le mai calc prin bătătură.

— Bine, a zis Tivisoc, să ne întîlnim pe malul celălalt al Oltului, la Drăgănești. Vrei?

M-am învoit. Și-am apucat a colinda coclaurile tocmai din sus de la Mărunței și pînă mai devale la Călmățui. Ei — iscoditori și puși pe șotii, eu — prudent.

Zice Tivismoc:

— Văzuși o mașină mare, de la I.R.T.A., care tot umblă prin comunele raionului în afara orarului ei obișnuit?

— O văzui — zic. Or fi niscaiva turiști.

— N-ai ghicit. Sînt directori de școală. Nu știi cum e vorba din bătrîni: azi aici, mîine-n Comani, poimîine la Gostavățu, altă dată la Vîlcele...

— Oameni plimbați, Tivismoace!

— Da, da, plimbați... prin ședințe.

— Îți arde de calombururi?

— Nici gînd! Pe aici e obicei statornicit de ani de zile ca directorii să fie convocați toată ziua, bună ziua — și niciodată în același loc.

— Ți s-o fi părînd...

— Așa? Atunci ia vezi ce zic directorii. Am pofit deci și cîțiva directori la sfatul nostru.

— De, spune directorul din Mărunței, Dumitru Săraru, nu știu în altă parte cum o fi, dar noi, din septembrie și pînă la sfîrșitul trimestrului I am fost convocați la raion de șapte ori, în trimestrul II de vreo patru ori, acum ne cheamă din nou.

— Vezi că or fi de discutat probleme importante, noi, o fi de popularizat cine știe ce experiență valoroasă.

— Ași — sare Tivisoc — se bate apa-n piuă!

— Concret, concret.

— Uite, în trimestrul III al anului trecut s-a vorbit la o ședință despre „Sarcinile directorului de școală în ultima perioadă a anului", pentru ca în luna următoare să se vorbească despre „Rolul directorului de școală pentru încheierea cu succes a anului școlar și continuarea activității pe perioada de vară".

— Cum s-ar zice: ce mi-i Baba Roda, ce mi-i Roda Baba?

— completează Tivismoc.

— E cam vechi exemplul — zic.

— Îți dau unul de anul acesta. În noiembrie a fost dezbătut referatul „Colaborarea directorului de școală cu Consiliul Organizației Pionierilor și desfășurarea activității în afară de clasă și extrașcolară", pentru ca după aceea să se dezbată tema „Experiența noastră în organizarea și desfășurarea activităților în afară de clasă și extrașcolare". Acum ce mai zici?

— Ce să zic? Știi doar și tu că repetiția e mama învățăturii...

— Depinde ce se repetă.

— În ședințele noastre se cam repetă aceleași lucruri cunoscute și arhicunoscute, zice directorul Sandu Valeriu. Oricare ar fi tema ședinței, pînă la urmă ajungem iar, neapărat, la toate — dar absolut la toate problemele cuprinse în Regulamentul școlar și în instrucțiunile organelor tutelare, care ne sînt „amintite", nesmintit, de fiecare dată.

Iar Tivismoc, de colo:

— Ba îi mai și trag la răspundere pe directori pentru te miri ce, începînd cu încasările de la cinematografele sătești și sfîrșind cu planul la vînzarea cărților...

— Stai, nu mă zăpăci! — îl opresc eu. Cum vine asta?

— Uite că vine. Nu știai poate că pe aici cadrele didactice au plan de vînzare a biletelor la cinema și de vînzare a cărților de la cooperativă? Și planu-i plan, nu se discută.

— Adică?

— Fiecare profesor se duce și ia de la librărie cărți pe bon. Apoi le vinde la elevi și la săteni. Bîlunar, directorii trebuie să raporteze la secție îndeplinirea planului. Tot așa și cu cinematograful...

— Nu cred.

— Punem prinsoare?

— ?!

Tivisoc și Tivismoc vor să cîștige iarăși disputa cu mine. Să aibă ei dreptate? Nu știu pe cine să întreb, că pe tovarășii de la secția de învățămînt a regiunii i-am mai întrebat de ce organizează raionul Drăgănești-Olt ședințe atît de multe și atît de lungi (vezi adresa nr. 1 658 / 19 XII 1966) și nici pînă acum nu mi-au răspuns. Sînt în grea încurcătură. Aș pune prinsoare, dacă ar mîza pe mîna mea și tovarășul Ion Diaconu, vicepreședintele Sfatului popular raional Drăgănești — Olt, care coordonează activitatea secției de învățămînt.

Dar dacă nu se încumetă nici dînsul?...

AL. I. VLADIMIR

ECOURI
LA MATERIALELE PUBLICATE

„BUSOLA PRACTICII în liceele de specialitate"

Semnalînd unele probleme importante ale practicii în producție, articolul „Busola practicii în liceele de specialitate" publicat în nr. 889 al „Gazetei învățămîntului" s-a referit printre altele și la baza materială a efectuării practicii. Această problemă preocupă în mod deosebit și pe cei ce lucrează în liceele agricole.

Unele din aceste licee, cum sînt cele din Roman, Sibiu, Fundulea, Arad, Drăgănești, au la dispoziție loturi didactice valoroase, cuprinzînd colecții ampelografice, colecții pomicole, livadă vie, grădină de legume etc. Astfel, de pildă, Liceul agricol din Fundulea dispune de 7,2 ha lot didactic, cultivat cu toate speciile de plante de cultură agricolă, dintre care 100 de soiuri de grîu, peste 20 de soiuri de orz de toamnă și primăvară, peste 50 de soiuri de hibrizi de porumb ș.a.m.d. Alături de aceste plante și-au găsit locul o colecție legumicolă cu circa 100 specii sau soiuri. Alte școli însă, cum este de pildă Liceul agricol din Armășești, au din acest punct de vedere o situație mai precară.

Le este oare necesar liceelor agricole lotul didactic, de vreme ce ele funcționează pe lîngă unități agricole mari și moderne? După părerea mea, le este necesar, întrucît unitățile de producție, dată fiind specializarea lor în anumite culturi, pot asigura cunoașterea de către elevi a unui număr restrîns de plante agricole. Același lucru este valabil și în ceea ce privește șeptelul de animale. Deci lotul didactic este necesar tuturor liceelor agricole. Mai mult decît atît: ținînd seama de unele precedente pozitive, cred că fiecărui liceu agricol ar trebui să-i fie atribuită, ca bază de practică, o fermă. Amintesc că recent s-au alocat importante suprafețe agricole, precum și inventarul necesar, pentru termele facultăților de agronomie din toată țara. Consider că aceleași principii ce au stat la baza dotării cu ferme a facultăților de agronomie trebuie să determine și acordarea unor suprafețe de circa 100 ha teren agricol pentru termele didactice ale liceelor agricole. Aceste ferme ar trebui să dispună de un set de utilaje agricole și veterinare moderne, iar planurile lor de producție să cuprindă în funcție de condițiile pedoclimatice, toate plantele de cultură incluse în programa de învățămînt.

Ar fi, cred, util ca fermele didactice să aibă rezervată o suprafață de 2—5 ha care să constituie „atelierul" de pregătire pentru practica propriu-zisă, fără plan de producție, unde elevii să poată efectua, sub îndrumarea profesorilor de specialitate, aplicațiile menite să-i ajute la cîștigarea deprinderilor. Aici s-ar putea efectua unele lucrări care cer o exersare repetată, ca de pildă, altoirea pomilor fructiferi, hibridarea la grîu etc.

Experiența pe care am acumulat-o lucrînd la termele școlilor din Șimleul Silvaniei și Fundulea mi-a arătat că, pe lîngă realizarea obiectivelor didactice, în condițiile existenței unei ferme se pot îndeplini și importante sarcini de producție, obținîndu-se chiar unele recolte record pentru zona respectivă. Apoi, într-o asemenea fermă s-ar putea realiza și activități de cercetare, deosebit de utile perfecționării profesorilor, care ar putea fi dirijate direct de către stațiunile experimentale agricole, lărgindu-se astfel rețeaua experimentală. Totodată, comisia de stat pentru omologarea soiurilor de plante ar putea să efectueze în fermele didactice unele lucrări experimentale în vederea omologării soiurilor.

Ing. OLIMPIU I. LUCA
directorul Liceului agricol
din Fundulea

Citind în „Gazeta învățămîntului" nr. 889 articolul „Busola practicii în liceele de specialitate", m-am gîndit și la cîteva din aspectele practicii în producție a viitorilor absolvenți ai liceelor economice.

Am cunoscut într-o perioadă îndelungată modul cum s-a desfășurat practica de producție a elevilor din fostele școli profesionale și tehnice din sectorul economic. Preluînd tot ce era valoros în experiența acestora, se impune însă totodată să înlăturăm aspectele negative care s-au semnalat în cadrul lor. De exemplu, nu de puține ori, pentru că nu li se fixau obiective precise de activitate, elevii erau nevoiți să-și piardă timpul prin întreprinderea fără a lucra, sau erau folosiți, de la începutul pînă la sfîrșitul practicii, numai pentru executarea uneia și aceleiași lucrări de minimă importanță. Unii responsabili de practică din partea întreprinderilor nici nu știau măcar unde sînt repartizați și la ce lucrează elevii. Pentru ca în prezent să se evite asemenea carențe ar fi necesar ca Ministerul Învățămîntului, de comun acord cu ministerele în întreprinderile cărora se va desfășura practica elevilor din liceele economice, să asigure reglementarea oficială a modului de lucru în întreprinderi.

Consider de asemenea că programele pe baza cărora s-a desfășurat practica de producție a elevilor din școlile cu caracter economic erau prea sumare. Cred că ar fi indicat ca Ministerul Învățămîntului să alcătuiască un colectiv format din cadre competente în acest domeniu, căruia să-i încredințeze sarcina de a stabili proiecte de programe în funcție de profilurile diferitelor licee economice. Aceste proiecte de programe ar putea fi definitivate după discutarea lor în comisiile metodice ale profesorilor de specialitate.

În ce mă privește, cred absolut necesar ca programele de practică să indice în mod amănunțit lucrările ce trebuie executate de către elevi în toate sectoarele întreprinderilor și să se organizeze un sistem unitar de evidență a activității lor. În acest sens opinez pentru introducerea caietelor de practică, în care cei ce urmăresc practica să facă și caracterizarea elevilor.

Socotesc util ca planul de învățămînt al liceelor economice să prevadă practica în producție și pentru elevii de la cursurile serale. La prima vedere s-ar părea că această propunere nu-și are rațiunea, pentru că elevii cursurilor serale sînt recrutați tocmai din rîndurile celor ce lucrează în întreprinderi. Este adevărat, însă munca acestora se limitează de fapt la un singur sector — aprovizionare, comerț etc. Or, este necesar ca viitorii absolvenți ai liceelor economice — fie ei de la cursurile de zi sau de la cele serale — să cunoască lucrările ce se efectuează în toate sectoarele unor întreprinderi.

Perioada de practică în producție va începe peste două luni. Se impune ca pînă atunci să se ia toate măsurile necesare pentru a-i asigura eficiența.

Prof. N. VINATORU
Liceul economic din Bacău

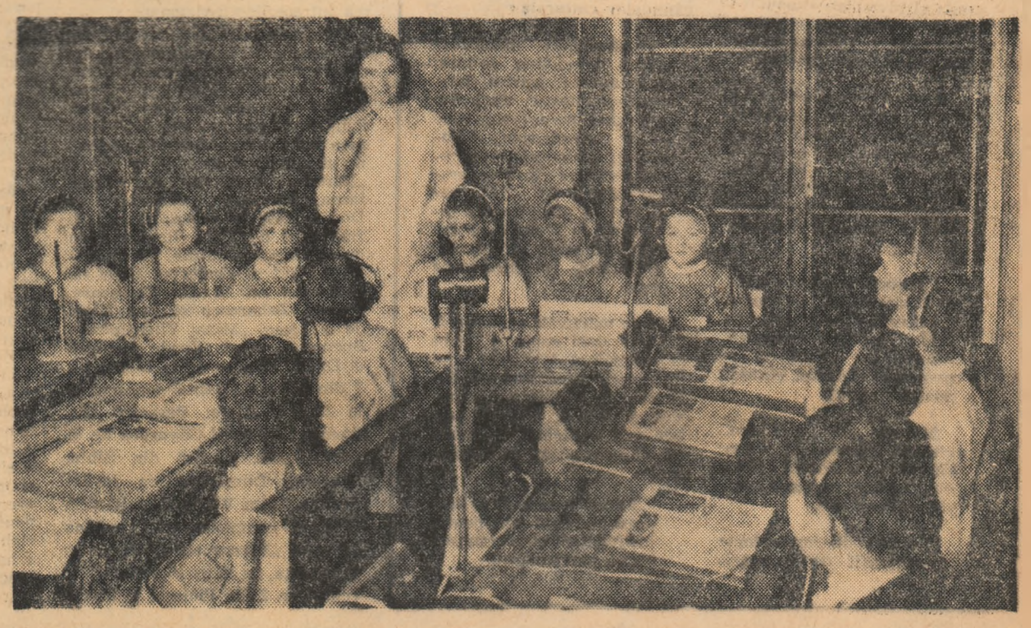

ÎN FOTOGRAFII: două aspecte din lecțiile pentru educarea vorbirii cu ajutorul aparatelor auditive la Școala specială pentru elevi hipoacuzici.

PE TEME ALE ACTIVITĂŢII SINDICALE

În această ultimă etapă a anului şcolar, o bună parte din corespondenţa primită la redacţie se referă la sprijinul concret pe care îl acordă organizaţiile sindicale muncii profesionale a cadrelor didactice orientată spre desăvîrşirea pregătirii elevilor.

Tovarăşul **Ion Ştefan**, preşedintele sindicatului învăţămînt din Craiova, se referă de exemplu, în scrisoarea sa, la acţiunile iniţiate la Şcoala generală nr. 22 din acest oraş. Colectivul didactic de aici a experimentat în cursul anului o nouă programă de predare a cunoştinţelor de matematică la clasele I—IV, vizînd parcurgerea mai rapidă a materiei etalon prevăzută în programele curente şi tratarea ei în lumina unei concepţii moderne. Urmărind să-i ajute pe membrii colectivului în desprinderea unor concluzii cît mai întemeiate asupra acestei experienţe, biroul grupei sindicale le-a pus la dispoziţie materialele bibliografice necesare şi a invitat în şcoală cercetători şi cadre didactice universitare.

Corespondentul nostru relevă în rîndurile trimise redacţiei şi o substanţială creştere a aportului birourilor unor grupe sindicale la instaurarea unei atmosfere de colaborare strînsă în cadrul colectivelor didactice, la întărirea răspunderii personale faţă de modul cum sînt aduse la îndeplinire sarcinile încredinţate, faţă de înalta menire pe care o implică titlul de învăţător sau profesor. La asemenea rezultate au ajuns — prin popularizarea exemplelor pozitive, ca şi prin discutarea deschisă, în spirit tovărăşesc, a unor atitudini ce puteau aduce prejudicii prestigiului colectivului şcolar — birourile grupelor sindicale de la şcolile generale nr. 2, nr. 10, nr. 12, nr. 16 şi nr. 21.

Grija pentru asigurarea unui buget raţional de timp al cadrelor didactice preocupă într-o măsură tot mai mare organizaţiile sindicale din şcoli. Scrisoarea primită de la profesoara **Aurelia Năcuţă**, preşedinta sindicatului învăţămînt din Bacău, ne vorbeşte tocmai despre această preocupare. Căutînd, împreună cu secţia de învăţămînt, soluţii raţionale care să asigure înlăturarea supraîncărcării cu sarcini a anumitor învăţători sau profesori şi valorificarea deplină a timpului dedicat acţiunilor cultural-obşteşti, comitetul sindicatului învăţămînt din Bacău a reexaminat sarcinile încredinţate fiecărui membru al corpului profesoral şi a făcut propuneri pentru redistribuirea acestora. Ca urmare, sarcinile cultural-obşteşti nu mai revin exclusiv unui număr limitat de învăţători şi profesori, iar criteriul după care sînt încredinţate acestea are mai mult în vedere posibilităţile personale ale fiecăruia. „Deşi nu putem spune că în prezent am rezolvat pe deplin problema supraîncărcării cadrelor didactice — scrie tov. Năcuţă — situaţia s-a îmbunătăţit mult faţă de trecut. Vom acţiona în continuare spre a despovăra de sarcini pe unii învăţători şi profesori care, din diferite motive, au rămas pînă în prezent angajaţi într-un număr prea mare de acţiuni".

În continuare, scrisoarea relatează o seamă de măsuri — după părerea noastră pozitive — luate de sindicatul învăţămînt din Bacău împreună cu organele de învăţămînt pentru planificarea în comun a unor acţiuni spre a evita suprapunerea lor. Astfel au fost fixate zilele precise în care au loc acţiunile pe linie metodică, pe linie culturală etc. Se respectă strict această planificare? Nu întotdeauna — arată scrisoarea. Socotim că membrii corpului didactic din Bacău sînt pe deplin îndreptăţiţi să ceară aplicarea întocmai a acestor măsuri.

Referindu-se la eficienţa acţiunilor întreprinse de organizaţiile sindicale din şcoli, prof. **Ion Teodorescu**, directorul Casei de copii din Sinaia, face cîteva reflecţii judicioase pe marginea anumitor practici cu caracter formal existente la unele sindicate de învăţămînt din raionul Cîmpina (şi nu numai la ele). „Se pare — ne scrie prof. Teodorescu — că birourile unor grupe sindicale fac următorul raţionament: de vreme ce toate cadrele didactice sînt şi membri de sindicat, înseamnă că la tot ceea ce s-a realizat pozitiv în şcoală şi-a adus contribuţia şi organizaţia sindicală. Tot atît de nepotrivită — continuă corespondentul nostru — este atitudinea unor birouri de grupe care privesc în mod nediferenţiat acţiunile desfăşurate în cadrul şcolilor, luînd asupra lor unele sarcini ale administraţiei". În încheiere prof. Ion Teodorescu arată că ar fi bine dacă sindicatele de învăţămînt din raionul Cîmpina ar orienta birourile grupelor sindicale din şcoli spre valorificarea mai largă a propunerilor judicioase făcute de membrii corpului profesoral, organizînd o seamă de acţiuni puţin utilizate pînă în prezent — simpozioane pe teme profesionale, seri cultural-artistice etc.

Sprijinul tot mai larg acordat de organizaţiile sindicale muncii profesionale a cadrelor didactice, repercutîndu-se pozitiv asupra celor mai importante domenii ale activităţii acestora, va aduce, de bună seamă, o contribuţie importantă la încheierea cu succes a anului şcolar.

Al. C.

Sănătate şi robusteţe

CAMPIONATELE ŞCOLARE REPUBLICANE

După cum se ştie, în vacanţa de primăvară, între 25 martie şi 4 aprilie a.c., s-au desfăşurat, în cîteva localităţi din ţară, finalele campionatelor şcolare republicane — competiţie largă, iniţiată de Ministerul Învăţămîntului, Consiliul General al U.C.F.S. şi Comitetul Central al U.T.C. Rezultatele finalelor arată, o dată mai mult, marea popularitate a sportului în rîndurile tineretului şcolar, ca şi priceperea cu care îi instruiesc pe elevi profesori de educaţie fizică.

Iată mai jos, cîteva consemnări de la finale.

BASCHET — Constanţa

La finala campionatului de baschet, au participat 12 echipe (băieţi — fete).

Competenţa şi seriozitatea arbitrilor au asigurat jocuri corecte şi de o bună valoare tehnică. S-a remarcat contribuţia adusă la pregătirea echipelor, ca şi la conducerea formaţiilor în timpul competiţiei, de profesori ca Stelian Gheorghiu (Liceul „N. Bălcescu" din Bucureşti), Roland Manea (Liceul nr. 36 din Bucureşti), Ştefania Dinescu (Liceul nr. 35 din Bucureşti), Mircea Vinaşi (Liceul „M. Eminescu" din Cluj), Gheorghe Roşu (Liceul nr. 1 din Braşov). În urma consumării ultimului joc din această competiţie, titlul de campioană şcolară republicană a fost cîştigat de **echipa Liceului „N. Bălcescu" din Bucureşti** la băieţi şi de **echipa Liceului nr. 36 Bucureşti** la fete. Din punct de vedere al eficacităţii s-au remarcat elevii I. Cîmpeanu din Bucureşti (133 puncte), şi E. Nedelea din Braşov (110 puncte).

VOLEI — Cîmpia Turzii

Competiţia de volei s-a bucurat de un sprijin deosebit atît din partea organelor locale, cît şi din partea Uzinelor „Industria sîrmei" şi a Şcolii profesionale din localitate. De asemenea, ea a stîrnit un larg interes în rîndurile amatorilor de sport.

Din punct de vedere tehnic, valoarea jocurilor s-a ridicat mult faţă de cea a campionatelor precedente. Îndeosebi în întrecerea echipelor de eleve s-au prestat jocuri care au depăşit valoarea întrecerilor divizionare.

Prin valoarea certă arătată pe tot parcursul campionatului, un număr însemnat de elevi şi eleve s-au dovedit apţi de a fi selecţionaţi în loturile republicane. Printre aceştia se numără Carmen Marinescu, Maria Dobrogeanu şi Liliana Bodron de la Liceul „Mircea cel Bătrîn" din Constanţa, Minodora Mesejan şi Dorna Mesejan de la Liceul „N. Bălcescu" din Cluj, Rodica Popa de la Liceul nr. 3 din Sibiu, Brigitte Wolf şi Ecaterina Gere de la Liceul nr. 10 din Timişoara, Venera Zaharescu şi Eva Klein de la Liceul „Mihai Viteazul" din Bucureşti, elevii Vasile Bobeică şi Dan Curteanu de la Liceul nr. 2 din Ploieşti, Daniel Ionescu de la Liceul „Matei Basarab" din Bucureşti, Mircea Găvozdea de la Liceul „Gh. Lazăr" din Sibiu, Laurenţiu Dumănoiu de la Liceul nr. 2 Rm. Vîlcea şi mulţi alţii. Echipele campioane sînt: **echipa Liceului „Mircea cel Bătrîn" din Constanţa, la fete şi echipa Liceului nr. 2 din Ploieşti, la băieţi.**

SCHI — Poiana Braşov

Întrecerile pentru cele 8 probe de concurs s-au desfăşurat în condiţii bune, pe pîrtii bine amenajate şi avînd dificultăţi tehnice de valoarea unui veritabil campionat republican.

Lupta pentru primul loc, în fiecare dintre probe, a fost deosebit de dîrză, între finaliştii foarte apropiaţi ca valoare. Iată campionii probelor. Slalom uriaş — elevi: Nicolae Creţoi (Braşov) 2'00"0; eleve: Georgeta Bănciulă (Braşov) 1'24"3/10; Slalom special — elevi: Nicolae Creţeanu (Braşov) 75"8/10; eleve: Georgeta Bănciilă (Braşov) 35"6/10; Fond 5 km. — elevi: Adalbert Gyulai (Gheorghieni) 19'47"; fond 3 km. — eleve: Georgeta Bărăscu (Rîşnov) 14'14". Ştafetă 3X5 km. — elevi: regiunea Braşov; ştafetă 3X3 km. — eleve: regiunea Suceava.

GIMNASTICĂ — Bacău

Ediţia 1967 a campionatelor republicane şcolare de gimnastică s-a bucurat de un frumos succes de participare. Caracteristica principală a finalei a constat în echilibrul sensibil de forţe dintre concurenţi şi lupta deosebit de strînsă, deschisă oricărui rezultat pentru primele locuri. Multe gimnaste şi gimnaşti au avut o prezentare foarte bună, ţinînd îndeaproape pe cîştigători.

Se cuvin însă şi unele observaţii. La băieţi, deşi a crescut nivelul tehnic general, nu toţi gimnaştii s-au prezentat omogen la toate aparatele. Dacă la unele aparate au executat exerciţii de maeştri, la altele au lucrat mediocru. S-au observat de asemenea lipsuri în privinţa însuşirii corecte a elementelor de bază, fapt care a dus la o serie de greşeli în executarea elementelor de legătură şi la o execuţie grecoie, fără ţinută.

Pe categorii, titlurile de campioni şcolari republicani au fost cucerite, la categoria I juniori de Nicolae Oprescu (Bucureşti), la categoria II seniori de Dan Grecu (Bucureşti), la categoria I seniori de Nicolae Achim (Bucureşti), la categoria maeştri de Gheorghe Mutu (Craiova), la categoria I junioare de Ofelia Alexa (Cluj), la categoria I seniioare de Maria Peteanu (Cluj) şi la categoria maeştre de Maria Andrioae (Bacău).

T. I.

BIBLIOGRAFIE

ELEMENTE DE TEORIA PROBABILITĂŢILOR ŞI STATISTICĂ

— Proiect de manual pentru clasa a XII-a —

În etapa actuală de dezvoltare a ştiinţei, teoria probabilităţilor şi statistica matematică cunosc o puternică dezvoltare. Aceste ramuri ale matematicii se diversifică larg, slujind alte discipline, ca fizica, chimia, biologia, economia, lingvistica, psihologia ş.a.

Ţinînd seama de creşterea importanţei teoriei probabilităţilor şi statisticii matematice, planul de învăţămînt al liceului prevede studierea în clasa a XII-a, începînd cu anul şcolar 1968/1969, a unui curs de elemente de teoria probabilităţilor şi statistică matematică. Pentru a se veni în sprijinul cadrelor didactice care vor preda acest nou obiect, s-a tipărit de pe acum un proiect de manual, elaborat de acad. Gh. Mihoc şi N. Micu de la Universitatea Bucureşti. Prima parte a proiectului de manual (130 de pagini), cuprinde materialul care urmează a fi predat; partea a doua (100 de pagini), conţine elemente suplimentare, destinate profesorilor.

În această primă încercare de tratare a unor elemente de teoria probabilităţilor şi statistică matematică într-un manual şcolar, autorii pun la îndemîna elevilor o sinteză accesibilă în care sînt abordate aspecte privitoare la eveniment, probabilitate, reguli pentru calculul probabilităţii, variabile aleatoare, valori medii, scheme ale lui Poisson, Bernoulli, inegalitatea lui Cebîşev etc., întîi într-un cimp finit de probabilitate şi apoi raportate într-un cimp infinit de probabilitate. În ultimul capitol al primei părţi sînt prezentate unele aplicaţii în statistică ale chestiunilor studiate în capitolele anterioare, dîndu-se interesante interpretări şi concretizări ale elementelor teoretice.

Urmărind ca manualul să corespundă cît mai deplin cerinţelor şcolii, Ministerul Învăţămîntului, Societatea de ştiinţe matematice şi Editura didactică şi pedagogică au luat unele măsuri în vederea analizării proiectului. Astfel, acesta va fi analizat în cadrul filialelor Societăţii de ştiinţe matematice, iar referatele de concluzie vor fi prezentate în cadrul unei consfătuiri care va avea loc la Bucureşti în zilele de 26—27 iunie a.c. La sfîrşitul cursurilor de vară pentru profesorii de specialitate, cursuri ce se vor desfăşura la Bucureşti, Predeal, Piatra Neamţ şi Cluj, vor avea loc de asemenea discuţii pe marginea problemelor ridicate de proiect.

Pentru ca acţiunea legată de îmbunătăţirea proiectului de manual să aibă o eficienţă cît mai mare, este bine ca toţi profesorii de matematică care au observaţii sau propuneri de făcut în legătură cu conţinutul ştiinţific al acestuia, cu sistematizarea materialului, cu extinderea diferitelor teme, cu accesibilitatea lor etc., să le trimită redacţiei de matematică a Editurii didactice şi pedagogice, str. Spiru Haret nr. 12, Bucureşti.

Meridane

INTERES INTERNAŢIONAL PENTRU LITERATURA DIDACTICĂ ROMÂNEASCĂ

Printre dovezile cele mai evidente ale creşterii prestigiului internaţional al ţării noastre, de apreciere şi stimă faţă de realizările de seamă ale artei, culturii şi ştiinţei româneşti se numără solicitările tot mai numeroase de lucrări literare atît din partea unor importante fundaţii culturale, cît şi din partea unor edituri de peste hotare care, răspunzînd interesului unor mase largi de cititori, înscriu în planurile lor un număr mereu sporit de lucrări româneşti. Confruntările realizate la marile expoziţii şi tîrguri internaţionale cu profil de specialitate — la Leipzig, Tokio, Varşovia, Paris, Moscova, Roma, Plovdiv, Stokcholm, la expoziţia permanentă de educaţie din cadrul U.N.E.S.C.O. — au reliefat în repetate rînduri valoarea de conţinut şi de prezentare grafică a cărţii româneşti, interesul crescînd pe care îl stîrneşte pe plan mondial.

Cercetînd dinamica celor 1 500 de lucrări româneşti traduse în străinătate în ultimii 15 ani constatăm creşterea tot mai vizibilă a numărului lucrărilor ştiinţifice şi tehnice, ca şi de literatură didactică. În rîndul lucrărilor de literatură ştiinţifică-didactică a căror editare în traducere a fost primită în modul cel mai elogios de către specialişti se numără lucrări ca „Principiul de soc" de prof. Th. Burghele şi „Modulaţii de frecvenţă" de acad. Gh. Cartianu, apărute recent în Franţa. Tot cu unele edituri franceze de specialitate au fost contractate o serie de lucrări care s-au bucurat de un deosebit succes în rîndul specialiştilor, cum sînt „Încercarea construcţiilor" de acad. St. Bălan, „Măsurarea vibraţiilor" de prof. univ. Gh. Buzdugan, „Exemple de calcul" de H. Lehr.

Interesul manifestat de un număr mare de specialişti din Anglia, ţară cu veche tradiţie în cercetarea ştiinţifică şi tehnică, pentru unele prestigioase lucrări ale oamenilor de ştiinţă români a determinat casele engleze de editură să solicite contractarea lucrărilor „Teoria algebrică a mecanismelor automate" de acad. Grigore Moisil şi „Aplicarea ecuaţiilor cu diferenţe finite la calculul plăcilor curbe subţiri" de ing. Mircea Soare.

Numele unor savanţi români şi ale unor reputaţi oameni de ştiinţă ca de pildă ale academicienilor Gh. Vrănceanu, Al. Rosetti, I. Iordan, C. Nenişescu, St. Nicolau, M. Ciucă şi alţii figurează la loc de frunte în fişierele multor biblioteci din Olanda, U.R.S.S., R. P. Ungară, Spania, S.U.A, iar aparatul critic al lucrărilor de specialitate apărute în aceste ţări citează deosebit de elogios operele acestor oameni de ştiinţă români.

Realizările din ultima perioadă ale pedagogiei româneşti, experienţa pozitivă acumulată de şcolile noastre au determinat ca bibliotecile şi instituţiile culturale din peste 80 de ţări să solicite ca material bibliografic, alături de lucrările didactice de nivel universitar şi post-universitar, un număr important de metodici şi lucrări ştiinţifice, didactice şi pedagogice de nivel mediu. Printre acestea se numără „Metodica predării geografiei generale", clasele IX—XII ca şi metodicile predării aritmeticii, geometriei, algebrei, fizicii, chimiei, agriculturii, muzicii şi educaţiei fizice în şcoala generală.

Foarte solicitate sînt de asemenea o serie de lucrări apărute în ultimul timp cu privire la activitatea în instituţiile de învăţămînt preşcolar, ca de pildă „Manifestări artistice cu copiii preşcolari", „Jocuri de creaţie cu subiecte din povestiri", „Cartea educatoarei", „Activităţi şi jocuri de copii în grădiniţe", „Educaţia fizică în grădiniţa de copii" etc.

L. HARALAMBIE

CONCURS

UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA anunţă

scoaterea la concurs a următoarelor posturi de ingineri:

1) **Un post de inginer horticultor.**

2) **Un post de inginer mecanizator agricol.**

Candidaţii la concurs vor depune în termen de 30 de zile de la publicarea acestui anunţ, la secretariatul rectoratului Universităţii din Craiova, str. Al. I. Cuza nr. 31, cererea împreună cu următoarele acte:

— copie legalizată de pe diploma de stat sau actul echivalent de studii superioare;

— lucrările ştiinţifice ale candidatului, într-un singur exemplar;

— certificat de vechime în muncă;

— certificatul de caracterizare a activităţii profesionale şi sociale a candidatului, eliberat de instituţia în care acesta îşi are funcţia de bază;

— memoriu de activitate didactico-ştiinţifică, semnat de candidat;

— autobiografia.

Cei care funcţionează într-o instituţie de învăţămînt superior sînt obligaţi să comunice în scris rectoratului sau directorului acesteia înscrierea la concurs.

Concursul va avea loc la rectoratul Universităţii din Craiova, în termen de 4 luni de la publicarea acestui anunţ.

Se poate procura şi cu plata în rate de la MAGAZINELE UNIVERSALE ŞI SPECIALIZATE ALE COOPERATIVELOR DE CONSUM

Magazinul MUZICA

al Uniunii Compozitorilor din Republica Socialistă România

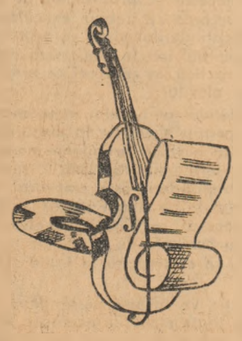

Vă informează că pe baza unei scrisori sau cărţi poştale cu adresa exactă (comuna, raionul, regiunea, strada şi numărul) expediază contra-ramburs sau cu plata în numerar, indiferent de valoare, următoarele mărfuri:

Discuri de muzică simfonică, de cameră, uşoară şi populară, ultimele noutăţi. Pentru muzica uşoară discurile vor avea autograful interpretului şi compozitorului, iar pentru muzica populară al interpretului

Partituri muzicale (muzică simfonică, de operă şi operetă, de cameră, corală, uşoară, populară, muzică de repertoriu şi pentru uz didactic, cîntece pentru tineret).

Metode de acordeon, chitară, mandolină, vioară, pian, violoncel, flaut etc., tratate, manuale, studii, solfegii etc.

Lucrări de muzicologie (monografii de compozitori români şi străini, istoria muzicii, estetică şi critică muzicală, memorialistică, figuri de mari interpreţi, viaţa în imagini, cărţi de popularizare a muzicii, ghiduri, dicţionare, librete etc.).

Hîrtie cu portative.

Accesorii: corzi (pentru vioară, chitare, mandolină), platine (clarinet), lămpi (radio, televizoare, magnetofoane, picupuri) din import şi indigene.

Totodată vinde cu virament sau numerar instituţiilor de stat, şcolilor, întreprinderilor, cooperativelor agricole de producţie, G.A.S.-urilor, caselor de cultură şi căminelor culturale:

Instrumente muzicale: viori, mandoline, chitare instrumente pentru fanfară, saxofoane, clarinete, trompete, baterii-jazz, pianine, acordeoane, xilofoane, violoncele, contrabaşi, chitare electrice, amplificatori 30 wati, radiouri şi televizoare, picupuri cu amplificatoare (pentru şcoli şi cămine culturale), magnetofoane etc.

Toate mărfurile se livrează, în baza unei comenzi ferme la magazinul MUZICA, din Bucureşti, calea Victoriei nr. 41, raionul 30 Decembrie, oficiul poştal 45, Căsuţa poştală 4425, indicîndu-se numărul de cont şi articolul bugetar.

Expedierea se face la adresa indicată (atît pentru instituţii cît şi pentru persoane particulare).

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi la difuzorii din unităţile de învăţămînt. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. 60.170